

ПІДХОДИ ДО ПОШУКУ НОВИХ ФОРМ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Головним рушієм розвитку методики навчання різних дисциплін є пошук нових форм, які відповідали б вимогам сучасного навчального процесу.

Сучасний навчальний процес повинен бути спрямований на постійне скорочення традиційних навчальних занять, які дають «інформацію» студенту, і заміну їх такими формами занять, які активізують пізнавальну діяльність студентів, тобто, які змушують студента самого шукати джерела необхідної інформації, аналізувати їх та приймати нестандартні рішення для виконання навчальних завдань, які висуваються.

Для активізації пізнавальної діяльності студентів застосовуються різні варіанти, це:

— постійна індивідуальна робота студента з новою літературою та використання її під час заняття, написання рефератів, есе, виконання індивідуального завдання;

— дискусії, завданням яких є поглиблення знання з конкретної теми дисципліни, вміння аргументовано відстоювати свою точку зору та зважено вислуховувати думки опонентів, вибір оптимального вирішення проблеми та її обґрунтування, презентація висновків;

— використання різного роздавального матеріалу, робота з яким потребує не механічного опрацювання, а творчого нестандартного підходу;

— аналіз конкретних ситуацій, наприклад «оцінка стану охорони праці на підприємстві», метою якої є активізація творчої діяльності студентів в процесі вивчення системи управління охороною праці та на підприємстві.

Студентам пропонується ситуація, що склалася на умовному підприємстві. За тиждень до заняття студентам роздаються матеріали підприємства і пропонується ознайомитись із такими проблемами як система управління охороною праці, управління ризиками нещасних випадків, впровадження системи менеджменту професійної безпеки і здоров'я. Аудиторія поділяється на малі групи, кожна з яких вирішує окремі завдання (оцінка ситуації в сфері умов та охорони праці, аналіз факторів, які впливають на стан умов праці, виявлення небезпечних ризиків, розробка цілей та завдань у галузі охорони праці тощо).

Кожна група дає свої висновки та пропозиції щодо вирішення завдань, які розглядаються при підведенні підсумків розбору ситуації.

При цьому обґрунтовується, що система управління охороною праці повинна бути підсистемою управління виробництвом, відокремлюються два рівні управління — рівень підприємства, як об'єкт управління в цілому, так і рівень окремого структурного підрозділу, і здійснюється опрацювання програми поліпшення стану умов і безпеки праці на I та II рівні управління, даються пропозиції щодо подальшого вдосконалення системи управління охороною праці на підприємстві та впровадження системи менеджменту промислової безпеки (СМПБ) ОН SAS, за допомогою якої забезпечується зменшення рівня травматизму і захворювань, відкривається можливість раціонального використання коштів, спрямованих на охорону праці.

Слід визначити, що переорієнтація навчального процесу на активізацію пізнавальної діяльності студентів, пошук нових форм навчального процесу веде до зростання навантаження викладачів, що необхідно враховувати, вносячи відповідні корективи в нормативи навантаження викладача.

Л. Ф. Киселюк, канд. екон. наук, ст. викл.
кафедри обліку в кредитних і бюджетних
установах та економічного аналізу
І. В. Тропіна, викладач МАУП

РОЗВИТОК У СТУДЕНТІВ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ — ВАЖЛИВИЙ МЕТОД АКТИВІЗАЦІЇ ЇХ НАВЧАННЯ

Доцільно відмітити, що у вузах недостатньо уваги приділяється розвитку навиків критичного мислення студентів у процесі проведення лекційних, семінарських і практичних занять. Студенти абсолютно пасивно, чисто механічно сприймають матеріал багатьох лекцій, зовсім не вміють критично мислити. Не кращим чином складається справа з розвитком навиків критичного мислення студентів у процесі проведення семінарських і практичних занять.

На підвищення якості підготовки спеціалістів з вищою економічною освітою позитивно впливає впровадження активних методів навчання в традиційні форми занять. Одним із важливих методів активізації навчання студентів є розвиток у них навиків критичного мислення у процесі вивчення відповідних навчальних